

Högskolan i Gävle
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se
BESLUT

2010-12-17
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem

Högskoleverket beslutar att inte ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Gävle har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: professor emeritus Ingvar Lundberg, Göteborgs universitet (ordförande); docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); universitetsadjunkt Birgit Andersson, Umeå universitet; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; lärarstuderande Linda Bondeson, Södertörns högskola; docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet; lärarstuderande Patrick Böttiger, Örebro universitet; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Kari Fasting, Norges Idrottshögskola; professor Karsten Froberg, Syddanska universitet; lektor Tom Gullberg, Åbo Akademi; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marlène Johansson, Åbo Akademi; filosofie doktor Carla Jonsson, Stockholms universitet; professor emeritus Pertti Kansanen, Helsingfors universitet; professor emerita Inger Anne Kvalbein, Högskolan i Oslo; universitetslektor Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo; forskningsledare Mia Porko-Hudd, Åbo Akademi; universitetslektor Grethe Ravlo, Nationellt centrum för matematik, Trondheim; universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola; professor emeritus Helge Strömdahl; universitetslektor Björn Sundmark, Malmö högskola och lärarstuderande Pernilla Åhs, Högskolan Väst.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 29 september 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 1.

Bedömagruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. Medlemmarna i bedömagruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömagruppens samlade bedömning är att Högskolan i Gävle inte har förutsättningar att ge grundlärautbildning med inriktning mot arbete i fritidshem med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att inte ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda grundläraexamen med inriktning mot arbete i fritidshem.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Eric Lindesjö och Cecilia Nordqvist deltagit.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Medlemmarna i bedömagruppen

Bedömargruppens yttrande

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Bedömargruppens uppfattning är att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i rimlig proportion till utbildningens beräknade omfattning. Det finns ett stort antal lärare som var och en medverkar i liten omfattning i utbildningen och det kan innebära en risk för fragmentering av kunskapsinnehållet. Lärosätet har genom de senaste årens rekryteringar stärkt sin vetenskapliga kompetens, men det behövs ytterligare förstärkningar i fritidspedagogik, didaktik och bild. Ett relativt stort antal lärare har professionserfarenhet. Lärarna har den kompetens som krävs för att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan, men endast en av dessa lärare har utbildning inom fritidshem. Avseende kompetensutveckling menar vi att lärarna ges reella möjligheter till detta.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurser inte är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Vår bedömning är att utbildningen ges i en forskande miljö. Högskolan prioriterar forskning i temagrupper där det ingår forskare på högskolan, lärare i skolor, doktorander och studenter. Självständiga arbeten kan genomföras inom temagrupperna. Utbildningen kommer även att ge förutsättningar för ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt där ovan nämnda temagrupper stödjer detta arbete.

Utbildningsmiljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar kvalitet och innehåll i den verksamhetsförlagda utbildningen.

Det bedrivs ett nationellt och internationellt samarbete. Högskolan har utvecklat samarbete i regionen på olika arenor och genom nätverk. Lärare och doktorander är involverade i olika nationella och internationella forskningsprogram.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål och förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en struktur för utbildningen. Planen uppfyller grundläggande krav med undantag för att den övergripande progressionen mellan de olika delarna i utbildningen behöver tydliggöras. Kursplanerna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och ämnena är dock i stor utsträckning identiska för de

olika inriktningarna och ger inte ett fullgott bedömningsunderlag. Inriktningens specifika uppdrag mot fritidshem blir därför otydligt.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Vi finner att undervisningsformerna, den valda kurslitteraturen och annat lärandematerial och examinationsformerna inte är tillfredsställande för att säkra forskningsanknytning och progression. Några examinationsformer, som till exempel seminarier, portföljer, ”skrivuppgifter” och hemtentamina, bör tydligare säkras för en individuell bedömning. Kurslitteraturen bör bearbetas gällande akademisk nivå, särskilt den forskningsmässiga anknytningen, omfattningen av litteraturen och det internationella inslaget. Vi finner vidare att högskolan i högre grad lägger vikt vid progressionen inom det professionella perspektivet och ämnesdidaktiken än inom de enskilda ämnena. Examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen sker vid seminarier och genomförs av högskolelärare i samarbete med handledare vid de medverkande skolorna. Dock saknas tydliga bedömningskriterier.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination inte är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Dokumentation och information till studenterna avseende betygskriterier, instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination är ofullständiga. Det behövs generellt sett också klarare bedömningskriterier kopplade till kursmålen och den sjugradiga betygsskalan. Vi bedömer att lärosätet inte har kunnat visa att det finns organiserade och systematiska säkringssystem för utbildningen som kommer att ge studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen inte är tillfredsställande.

Samlad bedömning

På grund av bland annat att aspekten lärarresurs inte är tillfredsställande så är vår samlade bedömning att Högskolan i Gävle inte har förutsättningar att ge grundläroutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan.

Bilaga I: kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärarresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser (förskolläraryrket- samt grundlärarexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkeslärarexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnnesområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.

